

Jak nám jubilant vyrůstal a zrál...

Dovolila jsem si k Jankovičovu jubileu trochu osobnější příspěvek.

Sešla jsem se s Milanem na podzim 1948 po zápisu na obor literární věda - čeština na pražské filozofické fakultě. Jako novinka byly v našem prvním reformovaném ročníku zavedeny studijní kroužky, takže jsme měli možnost a vlastně i povinnost svůj způsob studia navzájem poznat. Milan tehdy působil dojmem zkušeného, náročného, až strohého funkcionáře. Výuka po pravdě řečeno za moc nestála, ale svazácké nadšení mnoha z nás způsobilo, že jsme se navzájem podněcovali a společně se obraceli ke klasické literární vědě, když od svých - většinou externích - učitelů jsme toho moc pochytit nemohli. Proto jsme taky spontánně založili širší kritický kroužek, kde jsme pravidelně probírali současnou literaturu. Milan svou mnohostrannou aktivitou patřil k předním členům tohoto literárně kritického kroužku, jak o tom svědčí epigram tehdejšího našeho druhá, pozdějšího redaktora:

V kroužku máme velké manko,
když nám chybí soudruh Jankovič,
jenž má jazyk jako bič.

Jak jsme se postupně poznávali, Milanova strohost ustupovala a my jsme objevovali stránky jeho osobnosti pro nás dosud skryté. Ne vždycky si byl jistý sám sebou, a tím více byl zranitelný. Pamatuju se, jak ho - ještě potom jako aspiranta - trápil profesor Karel Krejčí, který ho soustavně na každé školní konzultaci zkoušel. Při obrovských faktografických znalostech Krejčího nebylo snadné obstát, a bylo proto pochopitelné, že se Milan pokaždé na konzultaci pilně připravoval - především z Arne Nováka.

Už jako student měl Milan obdivný a znalecký vztah k Haškovi a Švejkův způsob vyprávění příběhů mu byl - jak sami víte - vždycky vlastní.

Když se z našeho svazáckého nadšení vyvinula soustavná odborná práce a Milanova přemýšlivost a cit pro umělecké dílo a jeho schopnost analýzy začaly vydávat první plody, přišla historická studená sprcha a Milan nebyl ochoten prudce se znormalizovat, takže byl známým způsobem odsunut na nekvalifikovanou práci. Ale zůstal sám sebou a od literární yedy se homnepodařilo vzdálit. Jistě je nás víc, kdo jsme i dnes přesvědčeni, že Milan byl a zůstal naším předním haškologem. A vedle jeho úspěšného díla fotografického ukazuje i jeho současné hrabalovské bádání, že se máme ještě i v budoucnu nač těšit.

Květa Sgallová